

Fina Dance Art School en E Flor'i luna

Om het jaar brengt Fina Dance Art School voorstellingen met al haar leerlingen. Voor deze producties worden er speciaal acteurs en regisseurs aangetrokken. De teksten van bestaande musicals worden vertaald naar het Papiaments, of worden zelf herschreven. Dit jaar is het thema *E Flor'i luna* (Maanbloem), naar de regie van Jeroen Heuvel.

TEKST EN FOTO'S SOLANGE HENDRIKSE

E Flor'i luna gaat over een jongeling die meer doet dan zijn vader hem opdraagt. Daardoor is hij soms iets te laat met het uitvoeren van de opdracht, maar wordt hij wel dapperder en wijzer. De laatste opdracht, het plukken van een maanbloem, lijkt bijna

onmogelijk. De zoon houdt echter zoveel van zijn vader dat hij vol vertrouwen op de immense goedheid van het leven en met alle moed die hij bij elkaar kan rapen er in slaagt ook deze proef met goed gevolg uit te voeren.

In 1983 startten Fina Ferreira en wijlen Shirley Pole-van Henningen de Fina Dance Art School, thans gesitueerd in het Goisico gebouw aan de Schottegatweg-noord. De dansschool biedt een pakket aan voor kinderen vanaf 4 jaar, variërend van kleuterdans tot breakeadnessen. Meer informatie op www.danceandmorecuracao.com.

Fina Ferreira, geboren op Curaçao, heeft als specialisaties klassiek ballet en jazzdans. Door de jaren heen heeft ze een dertigtal producties gerealiseerd. Voor een korte periode is ze danseres geweest van Grupo Folkloriko Kreativo, onder leiding van Pacheco Domacassé, een groep die in die tijd de grondlegger was van de modernisering van de Curaçaose folklore, door nieuwe danselementen toe te passen. Het werd toen niet geaccepteerd door de gemeenschap, men vond het een

verkrachting van de originele folklore. Ferreira: „Maar het was juist heel erg mooi, apart en bijzonder en zoals alles zich ontwikkelt, moest dat bij de folklore ook kunnen, vond ik. Natuurlijk met behoud van het authentieke, waar ik ook voorstander van ben, maar je kan ook experimenteren in de folklore. Met nieuwe elementen creëren is ze danseres geweest van Grupo Folkloriko Kreativo, onder leiding van Pacheco Domacassé, een groep die in die tijd de grondlegger was van de modernisering van de Curaçaose folklore, door nieuwe danselementen toe te passen. Het werd toen niet geaccepteerd door de gemeenschap, men vond het een

Grupa Folkloriko Kreativo moet je dat respecteren. Het liefst zou ze folkloreslessen op de basisscholen geïntroduceerd willen zien, die voor onze eigenwaarde en ontwikkeling van belang zijn. Ferreira: „Ik hou van folklore. Het is niet omdat ik als dansopleiding ben gaan doen die voornamelijk gericht is op theaterdans, dus ballet, jazz en modern, dat ik de folklore aan de kant schuif. De folklore is belangrijk voor je eigenwaarde. Je kan heel veel elementen eruit halen en ook gebruiken in de dans zelf. Ik merk dat ik toch wel een beetje een neiging heb, niet altijd, dat ik soms elementen daarvan in de dans opneem.“

Dat de ontwikkeling die de dans op Curaçao doormaakt goed op weg is, ziet ze in het feit dat er dansscholen zijn op verschillende gebieden, die zich voornamelijk met theaterdans bezig houden. En ook andere dansstijlen, zoals salsa die heel erg voet aan de grond heeft gekregen, waardoor folklore een beetje naar de achtergrond is verdronken. De Spaanse flamenco en de populaire dansen als hiphop en breakeadness hebben ook hun intrede gedaan. Het zijn dansvormen die meerdere elementen gebruiken, ook de acrobatiek in de lucht (DanzArte). Wat ze heel erg jammer vindt, is dat er toch te weinig dansgroepen naar Curaçao komen. Ferreira: „De mensen zijn op het gebied van dans hier niet erg 'theater minded'. Kunst in het algemeen, toneel, muziek, beeldende vorming daar is elk moment iets mee gaande, maar op professioneel niveau wordt er wat betreft dans veel te weinig gedaan. Er komen hier slechts sporadisch dansgezelschappen, waardoor onze blik heel erg nauw blijft. Maar er is helaas geen geld voor. De Curaçaose Kunstkring richt zich vooral namelijk op muziek, wat volle zalen trekt. Ik ben niet van mening dat er weinig interesse is voor dans. Je moet ergens beginnen,

op z'n minst één keer per jaar een dansvoorstelling met een professioneel dansgezelschap verzorgen. Vroeger werden vaak dansgezelschappen, die op doorreis waren naar Venezuela, hiernaar toe gehaald. Maar er is zoveel in de wereld, in Zuid-Amerika en Europa bijvoorbeeld, waar de groepen voor uitnodigend worden, dat Curaçao aan hen voorbij gaat.“

Op de vraag of dans een 'elite vermaak' is zegt Fina: „Dans zou je elite-vermaak kunnen noemen en ik vind het heel jammer dat het nog steeds een beetje dat etiket krijgt opgespeld. Het is namelijk niet zo dat wij de volkskinderen weren, ik wil ze juist heel graag erbij hebben. Maar dan komen de financiën er weer bij kijken, want om dat te kunnen verzwezen, heb je geld nodig. Daardoor kunnen alleen diegenen die het zich kunnen permitteren, hun weg vinden naar de dansschool. Ik zou het liefste de bario's (wijken) in willen gaan, maar hoe ga je dat bekostigen? Er komt heel veel bij kijken. Ten eerste is een goede houten vloer vereist, om geen letsel op te lopen aan rug en knieën. En 'bars' om zich aan vast te houden en een spiegel, voor

Crissen Schorea, de actrice die het verhaal vertelt, en leerlingen van de groep Simia nemen samen met regisseur Jeroen Heuvel de act nog een keer door.

een correcte houding.“ Fina Dance Art School is ondergebracht in de 'Dance and More Foundation', een overkoepelende stichting, die tevens de vooropleidingsklassen en een projectenafdeling beheest, met als doel vernieuwende theater- en dansvoorstellingen te brengen. Aan de Dance Art School kunnen leerlingen als hobby en vrijetijdsoptelling gevestigde danslessen volgen. Aan getalenteerde leerlingen wordt de kans geboden dat talent verder te ontwikkelen en zichzelf te kunnen ontplooiën. Ze doorlopen een opleidingstraject en komen dan in 'Simia' terecht, de dansgroep van de school. Deze groep vormt de basis om auditie te kunnen doen bij dansacademies, als leerlingen van hun hobby eventueel hun beroep willen maken. Momenteel studeren twee leerlingen van de school aan de Dansacademie in Rotterdam. Dance and More Foundation heeft als bijzondere missie om minderbedeelde groeperingen ook te laten genieten van dans en theater. Deze doelstelling wordt gerealiseerd door voorstellingen te brengen, speciaal voor deze groep mensen.

Voorstellingen

Voorstellingen zijn op 10 en 11 juni 2011 in het WTC om 20.00 uur. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de dansschool en bij Mensing's Ca-minada, à 22,50 gulden. Voorafgaand zijn er op 8 en 9 juni besloten voorstellingen, wat door de jaren heen Fina Dance Art School's vaste traditie is geworden, om de minderbedeelde, de gehandicapten en ouderen van dagen een plezierige avond te bezorgen. Die voorstellingen zijn niet toegankelijk voor het publiek.

E Flor'i luna

Jeroen Heuvel (Curaçao) is regisseur van de school-dansvoorstelling *E Flor'i luna*. Hij heeft een jarenlange ervaring in toneel (vanaf 1972, dus al 40 jaar) en raakte steeds meer geïnteresseerd in het vertellen als theatermiddel. In 1990 stelde hij een solo theatervertoelproductie samen en speelde onder andere uit de roman 'Weekendpeligrimage' van Tip Marugg, gecombineerd met de roman 'Heremaknon' van Maryse Conde. Hij heeft ook workshops 'vertellen' gegeven en treedt nog regelmatig op als (verhalen)verteller bij bijvoorbeeld muziekvoorstellingen.

Over *E Flor'i luna* zegt hij:

„Niets gaat vanzelf. Het verhaal van de nieuwste schoolvoorstelling van de dansschool van Fina is een oud Zuid-Amerikaans verhaal over liefde voor alle medeschepselen - zowel mensen als dieren -, moed die uit die liefde ontstaat omdat je de schepping koestert en beschermt, beproeven in de zichtbare en in de geestelijke wereld en tenslotte onbaatzuchtigheid; je doet je dagen niet in de eerste plaats om er zelf beter van te worden, maar omdat de hele schepping er beter van wordt.“

Jeroen Heuvel

Juist in deze 21ste eeuw van allerlei apparaten, die ons helpen om het leven makkelijker en vlugger te maken, bestaat het gevaar dat we gemakzuchtiger en oppervlakkiger worden. In deze voorstelling laten de makers en de leerlingen ervaren dat er juist heel veel voor moet doen om echt met een rein geweten te kunnen leven en dat de liefdevolle interesse voor de hele wereld om je heen, voor de gezinsleden heel dichtbij, en ook voor de dieren die verder van ons vandaan staan, noodzakelijk is om harmonie in het leven te brengen, want niets gaat vanzelf!“

Fina Ferreira

De organisatie achter *E Flor'i Luna*. Vlnr: Jelleke Heuvel (zang), Jeroen Heuvel (regie), Crissen Schorea (actrice), Sandra Ferreira (organisatie), Linda van der Ree (organisatie), Fina Ferreira (directrice-choreograaf) en Nadia Velberg (choreograaf).

Verskillende dansdisciplines

voor de meeste academies.

De moderne dans, of 'contemporary dance', heeft als uitgangspunt het natuurlijke bewegingsdrift van het individu, waarbij de ademhaling de aan-

zet vormt tot bewegen. Het concentreert zich vandaag de dag voornamelijk op het bewegen op de grond en er worden acrobatische elementen aan toegevoegd. Jazz kent haar oorsprong in

de tapdance, die weer haar oorsprong in de jazzmuziek van Afro-Amerikaans origine heeft. Specifieke kenmerken zijn ritmische en swingende dansbewegingen, die voornamelijk in musicals worden toegepast. Ook jazz is een erkende dansdiscipline op de vele academies.

Aan het einde van de dag wenst Fina alle leerlingen succes toe.